

Raad van Toezicht op de Advocatuur
Curaçao

Curaçao, 13 november 2014

Verweer van:

A.W.P. Eustatius, E.F. Sulvaran en C.A. Peterson
tegen de klacht inzake racisme van Nardy Cramm e.a.

Ik zal het niet hebben over drie rechters die, vooraf of achteraf, een burger veroordelende beschikking opmaken, ondertekenen en in het strafdossier van die burger doen belanden, zonder dat een behandeling van de beschuldiging heeft plaatsgehad. Beslissingen in spookzittingen uit breinen van rechters geven blijk van een volledige minachting door zulke rechters van niet alleen de burger maar ook de advocaat die de belangen van de burger behartigt. Spookzittingen om burgers te benadelen zijn, dit moge duidelijk zijn, funest voor de rechtsstaat. Om, daarna, te komen beweren dat het niet zo bedoeld was en dat het “een vergissing” betreft, gaat er bij ons niet in. Een rechter kan zich niet vergissen over een spookzitting.

---

¹ Edsel Selberie. *Morto di Tula*

Evenmin zal ik het hebben over het spook, waarover ik het in een der zalen van dit koloniale gebouw had, nadat wij, of in essentie juister, KFO, door de corrupte directeur van de centrale bank, Emsley Tromp, voor de rechter werden gedaagd in een poging om KFO de mond te snoeren aangaande zijn corrupte praktijken. Corrupte niet integere figuren zijn, ook dit is evident, funest voor de rechtsstaat.

Ik beperk mij tot de kwestie van het hedendaagse racisme dat eveneens funest is voor de daadwerkelijke ontwikkeling van Curaçao en haar burgers. Het racisme, dat, in essentie, al bijna 375 jaar in de kolonie Curaçao bestaat. Een racisme dat, niettegenstaande de opstand van de op racistische grondslag onderdrukte vrijheidsstrijders, nog altijd tot 1863 belichaamd bleef in een wettelijk vastgelegde slavernij en in de nadien bestendige sociaal economische onderdrukking en uitsluiting van de zwarte bevolking van Curaçao. Hetzelfde racisme van de lieden, die Tula en zijn medestrijders, nadat zij voor hun vrijheid – ook van meningsuiting – waren opgestaan, hebben doen vermoorden in strijd met de basale en absolute natuurrechtelijke mensenrechten.

Ik zal het hebben over het gedachtegoed dat Tula en zijn broeders heeft vernederd, uitgebuit en vermoord. In het nog steeds bestaande land van Zwarte Piet van Mark Rutte en zijn racistische vrienden, die kennelijk vandaag ook in deze zaal vertegenwoordigd zijn, immers, zij verdedigen het racisme van de deken, is het niet verwonderlijk dat, na hun vangenneming en –schap en hun vermeende “verhoren” en een “proces”, op 2 oktober 1795, Tula en zijn medevrijheidsstrijders moesten aanhoren dat Tula, Bastiaan Carpata en Pedro Wacao en 29 andere slaven, publiekelijk ter dood zouden worden gebracht en dat Tula, als “..... het opperhoofd der rebellige negers (...), zonder verdere vorm van proces, werde gebragt ter plaatse daar men alhier executie doet” en, als eerste, zou worden vastgebonden op een kruis, waarna een beul hem zou radbraken, dit wil zeggen al zijn botten in zijn lichaam zou breken door hem af te ranselen met een ronde ijzeren staaf, te beginnen bij zijn voeten en enkels en zo naar boven tot aan het hoofd, waarna zijn toen kapot geslagen gezicht werd ingesmeerd met vet en een brandende fakkel werd verschroeid en in brand gestoken. Tot slot kwam de derde straf, die echter meer een daad van clementie bleek, doordat een beul hem uit zijn lijden verlost door hem, met een grote houthakkersbijl, te onthoofden en zijn lichaam in kleine stukken te hakken en als visvoer in zee te werpen. Ondertussen moest Bastiaan

Carpata dit alles aanschouwen om te beseffen wat zijn gelijk lot was. Pedro Wacao werd achter een paard vastgebonden en rond het schavot gesleept waarna zijn handen en voeten werden afgehakt en zijn hoofd werd verbrijzeld met een zware moker. Als mensonterende trofee werden de hoofden van Tula en Carpata op een spies gezet om de menigte, het volk dus, die deze gruwelijke vertoningen verplicht moesten aanschouwen, nog meer te intimideren².

Tula en de zijnen moesten ervaren hoe mensonterend racisme is. Ook heden is racisme mensonterend. Wij komen 24/7 daartegen op en laten ons, laat ook dit ook hier weer heel goed duidelijk zijn, niet intimideren door geen enkel racistisch gedachtegoed of een racistische Knipselkrant, waar figuren als klager Nardy Cramm, Dick Drayer en Karel Frielink in figureren.

Dus ook niet door het Nederlandse racistische gedachtegoed van die lieden dat heden ten dage nog altijd gemeengoed is bij veel Europese Nederlanders en dat zich, onder meer, uit in een hiërarchisch superioriteitsgedrag, zoals, onder meer, is bevestigd in het rapport van het onafhankelijke toezichtorgaan voor de mensenrechten, de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie van de Raad van Europa (ECRI), en de bevindingen van de Nederlandse Nationale Ombudsman Brenninkmeijer en het Hoofd van de VN-werkgroep, die onderzoek doet naar de racistische Zwarte Piet, Verene Shepherd, alle van eind 2013.

Wat is racisme?

Racisme is gebaseerd op een idee dat de wetenschap nooit heeft kunnen bewijzen, namelijk dat er belangrijke verschillen zouden zijn tussen mensen op grond van hun 'ras'. Ogenscheinlijk is het bestaan van menselijke rassen een uitgemaakte zaak: er zijn immers mensen met een zwarte, blanke, gelige of bruinige huidskleur. Vanaf de 17de eeuw, samenvallende met het ontstaan en de ontwikkeling van het Europese kolonialisme, onderscheidde met name theologen een hiërarchie, waarin de blanke mens het dichtst bij hun god zou staan, dan de neger en dan de aap en zo verder. De racisten gingen ver. Er ontstonden zelfs 'natuurwetenschappelijke' rassentheorieën in de 19de eeuw. Men meende toen dat bepaalde rassen een natuurlijk recht hadden op een hogere positie en dat het superieure blanke ras door vermenging met andere

---

² A.F. Paula, 1795, de slavenopstand op Curaçao, 1974. Zie ook: C. do Rego en L. Janga, Slavery and resistance in Curaçao, The rebellion of 1795, 2009.

rassen ten onder zou gaan. In de wetten van Neurenberg, door de nazi's aangenomen in 1935, werd zelfs elk seksueel contact tussen 'Germaanse Duitsers' (ook wel ariërs genoemd) en leden van het in hun racistische gedachtegoed inferieure 'joodse ras' verboden.

Maar feitelijk bestaan er nauwelijks mensen van een 'zuiver ras'. Bijna iedereen heeft bloed van allerlei herkomst door de aderen stromen. Ook is nooit aangetoond dat het behoren tot een bepaald 'ras', zonder meer, bepalend is voor verschillen in karakter, intelligentie, werklust, seksuele potentie of enige andere menselijke eigenschap.

Het verbod op discriminatie, op grond van, onder meer, huidskleur of ras of nationale of sociale herkomst of het, ook door de ECRI, daaraan toegevoegde onderscheid op grond van godsdienst en taal, is een grondbeginsel van de mensenrechten. In 1965 namen de VN het Verdrag tegen rassendiscriminatie aan dat is gebaseerd op de gedachte dat alle mensen gelijk zijn voor de wet en ook aanspraak hebben op gelijke bescherming door de wet tegen elke vorm van discriminatie en tegen elke vorm van aanzetting daartoe en dat kolonialisme en alle daarmee samengaande praktijken van rassenscheiding en rassendiscriminatie, ongeacht de vorm, waarin en de plaats waar deze voorkomen, dienen te worden veroordeeld en onmiddellijk dienen te worden uitgeroeid over de gehele wereld en dat elke leer, die uitgaat van de superioriteit van een bepaald ras, wetenschappelijk onjuist, op zedelijke gronden verwerpelijk en sociaal onrechtvaardig en gevaarlijk is, en dat discriminatie op grond van ras, huidskleur of nationale of etnische afstamming nergens, noch op theoretische, noch op praktische gronden, te verdedigen is, omdat deze een belemmering vormt voor vriendschappelijke en vreedzame betrekkingen tussen naties, en de vrede en veiligheid tussen de volkeren en de goede verstandhouding tussen de mensen, ook binnen een en dezelfde staat, kan verstoren. Immers, het bestaan van scheidsmuren tussen rassen druist in tegen de idealen van elke mensengemeenschap. Daarom schrijft artikel 4 van dit verdrag ook Curaçao, onder andere, voor om, bij wet, onwettig en strafbaar te verklaren het verspreiden, op welke wijze ook, van denkbare, die zijn gegrond op rassuperioriteit en aanzetten tot rassendiscriminatie of propaganda-activiteiten, die rassendiscriminatie in de hand werken en daartoe aanzetten. Onder andere op grond van dit verdrag zijn Nederlandse uitingen van racisme, zoals vervat in een verwijzingsindex probleemjongeren van Antilliaanse afkomst en allerhande op rassenonderscheid of etnische afkomst gebaseerde terugkeer- of vestigingsregelingen van racistische figuren als Bosman en Van Raak taboe en

eigenlijk zelfs strafbaar. In deze verwijs ik naar de artikelen 2:62 en volgende van het Wetboek van Strafrecht en de pendanten hiervan in de Nederlandse strafwetgeving.

Daarom is niet goed begrijpelijk dat het Openbaar Ministerie nog steeds niet ex officio is opgetreden tegen bladen als de Knipselkrant en Versgeperst, die recentelijk nog, in Curaçao, durfde te publiceren dat het IQ van de Curaçaose burger, tegenover wie dus de betreffende niet Curaçaose scribenten zich dus kennelijk ook plaatsen, lager is dan zijn voetmaat. Zouden klagers, indien zij oprechte figuren waren, niet hiertegen moeten zijn opgetreden? Klagers zijn echter niet meer dan lakeien van racistische politieke machten. Daarom waren klagers ook nergens te bekennen toen mr. Sulvaran, in 1995, de van Curaçaose afkomst zijnde procureur generaal, Robert Pietersz, evenals hij nu heeft gedaan met de van Europese afkomst zijnde Nederlandse rechter Mijnsen, van corruptie en crimineel gedrag betichtte. Heeft de selectieve inertie bij klagers en het OM te maken met de nationale afkomst van mr. Pietersz en mr. Mijnsen?

Ook is het OM niet opgetreden tegen de deken van de Orde van Advocaten, die, bewust én op papier bevestigd, heeft gepoogd om, op racistische grondslag, een deel van de leden van deze orde, namelijk het deel dat etnisch en maatschappelijk "tot Sulvaran etc." en "Sulvaran en zijn vrienden" hoort, uit te sluiten van deelname aan een stemming over haar, om meerdere redenen, zeer bedenkelijke klacht tegen Sulvaran en het democratische proces dat in dat kader de orde behoort te kenmerken. Een deken dus die etnische zuivering en corruptie praktiseert. Men zou verwachten dat de advocatuur – hier doel ik ook met name op de klagers die advocaat zijn - een kritische bril opzet. De onderhavige actie van klagers doet de vraag rijzen in wiens opdracht en voor wiens rekening zij tegen ons en KFO ageren.

Bij dit alles speelt dat de deken het onheil over zichzelf heeft uitgeroepen door op een volstrekt niet integere en op racisme geschoeide wijze in die functie te handelen. Daarbij heeft zij ook de integriteit van de Orde van Advocaten te grabbel gegooid.

Vast staat dat de deken, terwijl zij nog de farce ophield dat zij geïnteresseerd was in een gesprek met Sulvaran over zijn uitlatingen over de corrupte rechter, omdat een dergelijk gesprek niet in het politieke straatje van haar vermoedelijke opdrachtgevers paste, besloot om

meteen naar de tuchtrechter te stappen en het gesprek niet af te wachten. Gebleken is dat de deken “haar” politiek ingegeven klacht tegen Sulvaran in het weekeinde al had geformuleerd of, waarschijnlijk juister, al had doen formuleren voor haar, en klaar had liggen voor indiening daarvan, wat zij ook direct, vroeg op de maandagochtend daarop, ook deed. Daarbij heeft zij, zoals ook is bevestigd door een medebestuurlid van de orde, nagelaten het bestuur van de orde überhaupt te betrekken in of bij die klacht.

Opvallend is dat de deken zelf niet zit tussen de vijf klagers, die stellen te moeten of te mogen klagen, omdat zij, in hun subjectieve beleving, vinden dat te harde woorden zouden zijn gebruikt tegen de deken en haar e-mailbericht. De deken, die is aangepakt vanwege haar etnische profilering, heeft zelf niet geklaagd.

Opmerkelijk is dat deze klagers, die, naar het lijkt Nederland in alles tot het superieure voorbeeld willen verheffen, het oordeel van de Nederlandse tuchtrechter, dat niemand zich kan opwerpen als verdediger van het belang van een ander, niet willen onderschrijven.³ In Curaçao moet dezelfde lijn echter rechtens worden gevolgd, te meer nu de wettelijke regelingen bij ons geen enkel aanknopingspunt bieden, om hier anders over te denken. De wet voorziet bij ons uitdrukkelijk niet in een algemeen klachtrecht. Geen van de klachten of klagers, dus noch van de burger Cramm noch van de vier beroepsgenoten, die allen menen te mogen opkomen met hun op hun subjectief ingevulde politieke denkbeelden gebaseerde klachten, is ontvankelijk. Zoals door mr. Sulvaran hierna is toegelicht, geldt maar een conclusie: klagers zijn niet ontvankelijk. Ik verwijs naar de door hem aan te halen jurisprudentie.

De Raad van Toezicht heeft zich in 1995, in het kader van de hiervoor bedoelde, door peocureur Robert Pietersz tegen Sulvaran ingediende, klacht uitgelaten over op maatschappelijke kwesties gebaseerde klachten. Daar ging het ook over de vraag of het gebruik van harde woorden, zoals corrupt en crimineel, in een maatschappelijke discussie, het aan de kaak gestelde onderwerp of de discussie daarover dient. De Raad van Toezicht was daar kort en bondig in. Daar, aldus de Raad van Toezicht, gaat de Raad van Toezicht niet. De

---

³ HvD 13 augustus 2013, 6561, ECLI:NL:TAHVD: 2013: 58; HvD 23 augustus 2013, 6609, ECLI: NL: TAHVD:2013:65; HvD 15 april 2013, 6463, ECLI:NL: TAHVD:2013:YA4066; HvD 13 september 2013, 6683, ECLI:NL:TAHVD:2013:82.

klacht van mr. Pietersz tegen mr. Sulvaran werd overigens ook ongegrond verklaard.⁴ Overigens is het bovendien niet aan klagers of deze raad om voor ons te bepalen welke woordenwel of niet betamelijk zijn. Wij verwachten en eisen – ook in de onderhavige zaak - niets anders dan dat steeds op basis van de wetten, onpartijdig, integer en deugdelijk, geoordeeld wordt.

De vijf klagers, vier advocaten en een burger, draaien de boel bovendien om. Zij betichten de drie advocaten, die tegen racisme stelling hebben genomen, van hetgeen waar juist de deken en haar e-mailbericht blijk van geven, namelijk etnische profilering en, ipso facto, gewoon dom en te verfoeien racisme. Als deze vijf figuren echte integere figuren waren, hetgeen, in onze optiek, zeker bij advocaten, een basisvereiste behoort te zijn, hadden zij, indien zij een klachtrecht zouden hebben gehad, juist de deken hebben moeten beklagen, vanwege haar door ons bekritiseerd op racistische leest geschoeid schrijven. Dat zij stellen hierin geen enkel spoor van racisme te kunnen ontwaren, geeft te denken over hun eigen integriteit.

Wij zijn geen serviele/onderdanige lakeien of advocaten en zullen waar en wanneer nodig ons omvormen tot een 'organisation de combat'. Onze vechtlust is een gegeven, waarmee niet valt te spotten. Wij laten ons ook niet intimideren. Bij corruptie en racisme zal onze vechtlust zowel in als buiten de rechtszaal toenemen. Wij zijn, ook als advocaten, wachters tegen, onder andere, racisme en corruptie binnen onze samenleving, ook wanneer het een deken, een rechter of een directeur van een centrale bank is, die zich daaraan schuldig maakt. Als KFO geldt dat even sterk.

Klagers beklagen zich niet over het corrupte en racistische schrijven van de deken van 14 januari 2014.⁵ Volgens hen, dit is overigens ook typisch bij racisten, wanneer zij gevat worden op het bedrijven van racisme, zou de deken het niet zo bedoeld hebben en is er geen racisme te bekennen in haar gelaakt schrijven. Opvallend is dat de deken zelf geen klacht heeft ingediend en vandaag evenmin aanwezig is om aan te geven wat zij dan wel bedoeld heeft met dat schrijven. Ook klagers, het zij benadrukt, zeggen niet wat de deken dan wel

---

⁴ RvT 29 september 1995, 1995/58

⁵ Zie bijlage 3.

bedoeld heeft met haar door ons gekapitteld schrijven, waarin overduidelijk blijkt is gegeven van etnische profilering en dus racisme.

De reacties van een deel van de leden van de orde op het racistische optreden van de deken is niets anders geweest dan het proberen dat optreden af te doen als een 'klein incident' of een 'ongelukkige samenloop van omstandigheden' of een 'slip of the pen', terwijl hier sprake is van pure discriminatie op basis van sociale en etnische afkomst, waartegen ook zeer hard opgetreden, niet alleen mag, maar ook moet worden. De reactie van de groep in de orde, waartoe de klagende advocaten kennelijk gerekend moeten worden, is wonderbaarlijk. Immers, als de deken zich met haar bewuste e-mail niet een racist betoond heeft, waarom moest zij dan aftreden? Het argument, in de trant dat haar schrijven niet racistisch bedoeld was, wordt, gelukkig terecht, door maar weinigen serieus genomen en is alleen te horen bij rasechte racistische figuren zoals Karel Frielink en klager Cramm. Waar het dan wel om te doen zou moeten zijn geweest, blijft, echter, zowel door de deken als klagers en deze Frielink (over wiens rol in deze mr. Sulvaran zal uitweiden), onbeantwoord.

In ieder geval kwalificeert het EHRM de uitspraak van de deken in haar schrijven in kwestie wel als racisme, dus is noch de, overigens tot nu toe uitgebleven, reactie van de deken hierop noch het standpunt van klagers echt relevant.

De deken heeft echt niet voor niets 'gedwongen' haar ontslag ingediend. Terecht ook. Zij praktiseerde openlijk etnische segregatie en dus ook institutioneel racisme. Wij hebben, echter, harde lessen getrokken uit een periode, waarin wij in eigen land, eerst als slaaf en nadien steeds als minderwaardig beschouwd en behandeld werden. Wij dragen dan ook als volk een zwaar beladen verleden met ons mee. Dat bepaalde nakomelingen van de gewezen slavenmeesters moeite met het gesprek hierover – dit wil zeggen het gesprek over racisme – hebben, is een probleem dat zij hebben op te lossen. Zij moeten met zichzelf en hun geschiedenis van dit land in het reine zien te komen. Ook vanuit dit perspectief bezien, is het juist in het belang van alle advocaten – ongeacht van welke kleur of afkomst – dat zij niet meer geconfronteerd behoeven te worden met figuren, zoals deken Fiévez. Het voorgaande is van belang om te begrijpen dat mensen, zoals deze deken en klagers, kennelijk nog steeds niet begrijpen en voor mogelijk willen houden dat uit hard hout gesneden advocaten van

lokale afkomst het in hun hoofd halen om rommelende en valsheid in geschrifte plegende rechters en andere corrupte figuren (waaronder de vermogende cliënt Tromp van die deken en die deken), die allen ook komen uit de 'bovenlaag' van deze in het algemeen ook scherp door een raciale lijn gesegmenteerde samenleving, hard aan te pakken. Het probleem is dat klagers kennelijk uitsluitend hun leefwereld als denkkader nemen en geen of onvoldoende rekening houden met onze legitieme argumenten en bezwaren. Klagers zouden zich moeten schamen door racisme te proberen goed te praten.

In ieder geval is ook niet vatbaar waarom de subjectief ingevulde denkbeelden of gevoelens van klagers zwaarder zouden moeten wegen dan onze gerechtvaardigde bezwaren tegen een racistische deken of een corrupte rechter of bankpresident. Wij zullen er dan ook steeds voor zorg blijven dragen dat de discussie tegen racisme en corruptie levend blijft en wel totdat er correctie optreedt. Corrupte racistische figuren en zij die hen verdedigen middels tuchtklachten zijn onze rolmodellen niet. Zij vullen niet voor ons in wat betamelijk is. Zo simpel is dat. Oprichters van in onze visie fascistische organisaties, zoals Fundashon Akshon Sivil ("FAS"), zullen nooit voor ons een voorbeeld zijn. Laten zij FAS maar gaan uitleggen wat volgens hen betamelijk is.

Dit betekent dat geen van de door klagers aangevoerde argumenten als overtuigend kan worden aangemerkt. Het blijkt ook hoog tijd dat de controversiële thema's, die wij aankaarten, aan een grondige publieke discussie worden onderworpen. De weg naar daadwerkelijke verandering begint echter pas nadat dit besef ook bij mensen, zoals klagers, is doorgedrongen. Dat blijkt bij klagers echter nog steeds een moeilijk proces te zijn.

Mij is, gezien de klachten, kwalijk genomen dat ik hard heb uitgehaald jegens de deken. Een deken, die er blijk van gegeven heeft niet in te staan voor democratische objectiviteit, eerlijkheid en transparantie en zich daarbij ook schuldig heeft gemaakt aan het onderscheiden op etniciteit en sociale of maatschappelijke afkomst. Als deken heeft zij getoond een deken onwaardig te zijn en daarom moest zij ook opstappen. In mijn woorden oprotten. Zelfs haar aanhangers konden haar gedrag niet verdedigen. Gezien haar handelingen bij de indiening van haar klacht tegen Sulvaran was gebrek aan integriteit bij haar aan de orde. Zij heeft

daarbij de geloofwaardigheid van de orde bezoedeld. Immers, niet aanvaardbaar is bij ons dat een deken openlijk aan de bestuursleden van de orde schrijft:

“Graag verzoek ik het bestuur met klem de contributie vast te voldoen voor dit jaar. Anders mag je niet stemmen. Ik meen dat Sulvaran etc. in elk geval een enorme achterstand hebben. En wel meer van zijn vrienden. Die kunnen tijdens de ALV niet stemmen. Laten we dat vooral zo houden en hen verder niet sommeren te betalen.

Groet,

Caroline”

Met dit bericht, waarin zij het heeft over het uitsluiten van “Sulvaran etc.” en “meer van zijn vrienden” uit een democratisch proces, heeft de deken blijk gegeven van het hebben van een racistische mentaliteit. Ook in de visie van het EHRM, zoals overwogen in de zaak van een advocaat uit Tsjetsjenië, die, eveneens, op basis van etniciteit, uitgesloten werd. Daarin heeft het EHRM geoordeeld dat etniciteit en ras verwante en elkaar overlappende concepten zijn in de gedachte van een biologische onderverdeling van mensen in overeenstemming met morfologische kenmerken als huidskleur of gezichtskenmerken, terwijl de notie van etniciteit zijn basis vindt in de gedachte van groepen in de samenleving, die worden gekenmerkt door een gemeenschappelijke nationaliteit, een behoren tot een bepaalde stam, een gemeenschappelijk geloof, een gedeelde taal of door gedeelde culturele en traditionele achtergronden en afstammingen. Het EHRM oordeelt dat discriminatie op basis van een daadwerkelijke of veronderstelde etniciteit een vorm van rassendiscriminatie is en kwalificeert rassendiscriminatie als een bijzonder ernstige vorm van discriminatie is dat, gelet op de gevaarlijke consequenties ervan, zeer zorgvuldig toezicht en krachtig optreden daartegen vereist. Alle beschikbare middelen moeten volgens het EHRM aangewend worden om racisme te bestrijden vanuit het democratische gezichtspunt dat diversiteit geen bedreiging vormt, maar een bron van verrijking. Volgens het EHRM is geen enkel verschil in behandeling dat uitsluitend of in bepalende mate is gebaseerd op iemand’s etnische origine of sociale of culturele afkomst objectief gerechtvaardigd in een democratische samenleving, die is gebaseerd op het beginsel van pluralisme en respect voor verschillende culturen. Omdat de inbreuk op het recht op bewegingsvrijheid en de uitsluiting van de betrokken advocaat was

ingegeven door diens etnische afkomst was dus ook sprake van rassendiscriminatie, waardoor artikel 14 EVRM was geschonden⁶.

Met haar mededeling:

“Ik meen dat Sulvaran etc. in elk geval een enorme achterstand hebben. En wel meer van zijn vrienden. Die kunnen tijdens de ALV niet stemmen. Laten we dat vooral zo houden en hen verder niet sommeren te betalen”

heeft de deken artikel 14 EVRM geschonden en bevestigd een racist te zijn. De harde reactie, die ik vervolgens jegens haar met mijn open brief heb gegeven, is volledig in overeenstemming met het oordeel van het EHRM, de ECRI en de genoemde Ombudsman en VN Rapporteur. Allen erkennen zij dat discriminatie op basis van een daadwerkelijke of veronderstelde etniciteit een vorm van rassendiscriminatie is. Het EHRM kwalificeert rassendiscriminatie als een bijzonder ernstige vorm van discriminatie, gelet op de gevaarlijke consequenties ervan. Klager Pais zou dit zeker moeten weten, zodat haar klacht volkomen onbegrijpelijk is, afgezien van haar achtergrond van FAS oprichter, dat weer veel verklaart. In gezelschap van het EHRM oefenen wij zeer zorgvuldig toezicht uit en treden wij krachtig op tegen racisme en, zoals ook door het EVRM en het EHRM gelegitimeerd, met alle beschikbare middelen vanuit het democratische gezichtspunt dat diversiteit geen bedreiging vormt, maar een bron van verrijking. Mijn reactie op de racistische brief van de deken, voor zover hier van belang, luidende:

Bij dezen delen wij jou mede dat wij ons, voor 100 procent, scharen achter onze kantoorgenoot, Paula Janssen, die, in onze visie, nu nog steeds de, volgens ons volledig ijdele, hoop koestert dat je je nog van een integere kant zult kunnen tonen.

Onze levenservaring leert ons dat wij moeten concluderen dat er met figuren, die de innerlijke rot bezitten, die jij ten toon hebt gesteld, geen zeeën te bezeilen zijn. Die rot is eigen aan achterbakse racisten, zoals jij getoond hebt er een te zijn.

Zoals jij ook hebt kunnen ervaren, bestaat er al sedert het dekenaat van de voormalige deken Frielink (die maar eens moet uitleggen waarom zijn kantoor vandaag niet meer is wat het was) geen vertrouwen bij ons in de integriteit van de Orde van Advocaten.

---

⁶ EHRM 13 december 2005, Timishev/Rusland (Appl. Nrs. 55762/00, 55974/00; NJB 24 maart 2006, nr. 12, p. 706).

Wij verenigen ons er niet mee dat de orde, voor het karretje van privé politieke denkbeelden van een deken wordt gespannen en roepen je dan ook zeer dringend op om per onmiddellijk je ontslag als deken in te dienen en, het liefst spoorlags, zowel de orde als Curaçao te verlaten. Voor racisten, zoals jij, hebben wij hier in Curaçao geen plaats. In essentie heb je je schuldig gemaakt aan hetzelfde, waaraan de door Sulvaran gekapittelde rechter zich schuldig heeft gemaakt.

had de deken kunnen en moeten verwachten. De reactie is zelfs mild te noemen. Zo ook de na de indiening van de klacht door de deken door mrs. Sulvaran en Eustatius, via de radio, gedane nettere oproepen aan de deken om op te rotten.

De klaagzang van klagers kan ik overigens niet bevatten nu in het thuisland van de meeste van hen, Nederland, in de Wilderszaak, het kwetsen van gevoelens alleen onvoldoende is bevonden voor een beperking van de vrijheid van meningsuiting. Dit geldt zelfs in het geval van de fascistische uitlatingen van de rasechte racist Wilders.⁷

In ieder geval zijn wij zeer tevreden dat het tot uitdrukking brengen van gevoelens van afkeer voor de racistische brief van de deken als katalysator heeft gediend in het publiek debat over het racisme, dat helaas bij vele Europese Nederlanders nog steeds taboe is. De brief van de deken beoogde een achtergestelde positie van bepaalde leden van de orde te bewerkstelligen, Dit noopte tot hard optreden door ons als onderdeel van die groep. Het behoeft in dit gezelschap natuurlijk geen echt of nader betoog, immers bij herhaling heeft het EHRM gerefereerd aan de gelijke waardigheid van alle mensen als uitgangspunt van het EVRM. Het beginsel van non discriminatie is een fundamentele waarde te midden van andere fundamentele waarden van deze conventie. Uitlatingen mogen, onder andere, ook met uitlatingen bestreden worden. Bij de beantwoording van de vraag of er sprake is van aanzetten tot haat of discriminatie mogen, indien een dergelijk aanzetten al aangenomen zou mogen worden, de uitlatingen ook niet buiten de samenhang met de omstandigheden waaronder en de context waarin de uitlatingen zijn gedaan worden beschouwd⁸.

---

⁷ Rechtbank Amsterdam 23 juni 2011, LJN BQ9001.

⁸ Hoge Raad 23 november 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM9135.

Een recht op bescherming van de reputatie van een groep bestaat niet, wanneer kritiek wordt uitgeoefend op denkbeelden van de groep. Ik moge verwijzen naar de Wilders-uitspraak. In de VS heeft de vrijheid van meningsuiting ten aanzien van racisme, die kennelijk nog steeds bij klagers taboe is, gezorgd voor een ontwikkeling vanuit het racistische verleden van een groep uit die samenleving tot de verkiezing van Obama tot president van de VS.

Tot op de dag van vandaag heeft de deken, ook niet in haar rede ter gelegenheid van haar ontslagname als deken, aangegeven wat zij heeft bedoeld met:

“Ik meen dat Sulvaran etc. in elk geval een enorme achterstand hebben. En wel meer van zijn vrienden. Die kunnen tijdens de ALV niet stemmen. Laten we dat vooral zo houden en hen verder niet sommeren te betalen”.

Ook heeft zij tot op de dag van vandaag geen afstand genomen van haar hier bedoelde door mij gelaakte en als racistisch gekwalificeerde uitlatingen. Door toedoen van de deken is de geloofwaardigheid van de orde verloren gegaan bij ons en de 57 leden die ons hebben gesteund tijdens de ordevergadering in februari 2014. De orde zal nu hebben te overtuigen dat zij echt opkomt voor de belangen van alle advocaten, althans al haar leden en dat zij niet het verlengstuk is van derden met alleen maar politieke bedoelingen met de orde. Tekenend in dit verband is dat er 43 advocaten zijn die überhaupt geen lid van deze orde wensen te zijn, althans zijn. Dat zou een licht moeten doen branden. De orde zal zich hier heel goed over moeten beraden, wil zij enige toekomst hebben. De fundamentele vragen, die zijn gerezen naar aanleiding van het optreden van de klagende deken, kunnen niet onbeantwoord blijven voortleven binnen de orde. In ieder geval zijn deze tot de dag van vandaag door deze deken, haar opvolger en de orde onaangeroerd gebleven.

Wij leggen ons, laat dit ook gelijk goed duidelijk zijn, niet neer bij inbreuken op onze onafhankelijkheid en vrijheid van meningsuiting, ook niet door personen of instituten die veel macht hebben in onze samenleving. Wij leggen ons zeker ook niet neer bij of voor racisten.

Bovendien kunnen wij niet vatten dat wij tot enige racistische haat hebben aangezet. Klagers hebben ook niet aangegeven in welke zin de door hen gewraakte uitlatingen van ons een conflictueuze maatschappelijke tweedeling beoogd te bewerkstelligen. Om aan te kunnen

zetten tot rassenhaat is een extreme emotie van diepe afkeer en vijandigheid jegens een bepaald ras of een bepaalde etniciteit vereist. Onze aanzet is juist tegen een deken, die, als solist, tot een op racisme of etniciteit gebaseerde haat of tweedeling jegens “Sulvaran etc.” en “zijn vrienden” heeft opgeroepen. Evenmin kan worden gezegd dat wij er op gericht zijn geweest om bij anderen haat te wekken op grond van een op ras of etniciteit gericht onderscheid. Wij hebben, met het recht aan onze zijde, juist tegen racisme geageerd en zullen dit ook steeds blijven doen.

Wij wijzen er ook op dat de ‘margin of appreciation’ om advocaten voor hun uitspraken te straffen zeer beperkt is. Bij KFO is überhaupt geen tuchtrecht aan de orde. Het tuchtrecht, dat thans is ingezet ter voldoening aan opgeblazen gevoelens van beweerde ergernis van een klein groepje, dat kennelijk politiek wil bedrijven en politiek gestuurd en betaald is, zal ons zeker geen blad voor de mond doen nemen. De onderhavige poging om via tuchtrecht echte discussie over racisme en corruptie binnen de pijlers van onze samenleving te belemmeren, door de afscherming of het negeren daarvan, accepteren wij niet, zeker niet gezien de in deze samenleving steeds sterker wordende, hoofdzakelijk geïmporteerde, racistische opvattingen. Opvattingen die ondertussen zelfs belichaming vinden in apartheid in buurten, op stranden en in restaurants. Aan het in dat kader gedane beroep op een of andere eer of stand hebben wij volledig lak. Wij laten ons intimideren noch de mond snoeren. Sulvaran zal daar verder over uitweiden. De kern in de consistente lijn van het EHRM is dat politieke meningsuitingen over maatschappelijke problemen zoveel mogelijk dienen te worden beschermd. Zelfs in het geval van racistische figuren, zoals Geert Wilders⁹ en op 12 november 2014 nog in de uitspraak van de Raad van State over de zwarte piet van Mark Rutten.

Mede namens mijn medebeklaagden.

Chester Peterson

---

⁹ Zie noot 6..